

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1102/2022
30.08.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мила Симић, адвокат из ..., против туженог ДОО „Vibac balsani“, Кочино Село, чији је пуномоћник Ивана Стефановић, адвокат из ..., ради утврђења постојања радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2198/21 од 12.11.2021. године, у седници одржаној 30.08.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2198/21 од 12.11.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтев тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 163/21 од 09.06.2021. године, ставом првим изреке, утврђено је да је радни однос тужиоца на одређено време према уговору о раду број ... .. од 08.01.2016. године, прерастао у радни однос на неодређено време почев од 15.07.2016. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и призна му сва права по основу рада. Ставом другим изреке, утврђено је да је ништав анекс уговора о раду број ... .. од 12.07.2016. године. Ставом трећим изреке, поништено је као незаконито решење туженог број ... .. од 05.07.2017. године којим је тужиоцу утврђен престанак радног односа са даном 14.07.2017. године. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 160.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 131/22 од 18.08.2022. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је радни однос тужиоца на одређено време према уговору о раду број ... .. од 08.01.2016. године, прерастао у радни однос на неодређено време почев од 15.07.2016. године и да се обавезе тужени да тужиоца

врати на рад и призна му сва права по основу рада. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је да је ништав анекс уговора о раду број ... ../... од 12.07.2016. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број ... ../... од 05.07.2017. године којим је тужиоцу утврђен престанак радног односа са даном 14.07.2017. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 271.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побјану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20) - ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из члана 374. став 1. ЗПП, јер другостепени суд у поступку одлучивања о жалби није погрешно применио одредбе овог закона, а што је могло бити од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је на основу уговора о раду од 10.07.2015. године засновао радни однос код туженог и то ступањем на рад дана 15.07.2015. године, који уговор је потом продужен новим уговором о раду, закљученим дана 08.01.2016. године, према ком је тужилац ступио на рад дана 15.01.2016. године. Оба уговора закључена су на период од шест месеци, за исто радно место „..." и са описом послова које је тужилац обављао на том радном месту, који одговарају акту о систематизацији. Уговор о раду закључен дана 08.01.2016. године, а којим би тужиоцу истекао радни однос дана 15.07.2016. године, измењен је анексом уговора о раду број ... ../... од 12.07.2016. године на тај начин што је трајање наведеног уговора продужено за 12 месеци, и то на период од 15.07.2016. године до 14.07.2017. године, док је у осталом делу уговор остао неизмењен. Решењем туженог број ... ../... од 05.07.2017. године тужиоцу је утврђен престанак радног односа са даном 14.07.2017. године, због истека времена на који је заснован.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац по закљученим уговорима о раду обављао послове који су систематизовани и за чијим обављањем постоји стална потреба, те да је тужилац ове послове обављао у континуитету више од годину дана, због чега се истеком рока из уговора о раду од 08.01.2016. године, дана 15.07.2016. године, активирало право преображаја радног односа из члана 37. Закона о раду. Закључивањем Анекса уговора о раду од 12.07.2016. године, тужени је злоупотребио право избегавајући обавезу заснивања радног односа са тужиоцем на неодређено време, те је поступио супротно одредби члана 171. и члана 37. Закона о раду, због чега је утврђено да је наведени анекс ништав и да не производи правно дејство. Како је радни однос тужиоца на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време почев од 15.07.2016. године, првостепени суд је закључио и

да је решење туженог којим се утврђује престанак радног односа тужиоцу са даном 14.07.2017. године незаконито, те је исто поништио.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да у конкретном случају нису били испуњени законом прописани услови за прерастање тужиочевог радног односа код туженог на одређено време у радни однос на неодређено време, предвиђени одредбом члана 37. став 6. Закона о раду, јер је тужилац без прекида код туженог био у радном односу на одређено време у укупном трајању од 24 месеца, закључно за 14.07.2017. године, са којим датумом му је решењем туженог престао радни однос на одређено време код туженог, услед истека рока на који је заснован, те да након тог датума тужилац није наставио да ради код туженог најмање пет дана по истеку времена за које је уговор закључен. Не постоји законска сметња да послодавац за послове који су систематизовани закључи са запосленим уговор о раду на одређено време. Тужилац је оспорени анекс уговора о раду потписао 12.07.2016. године, а тужбу за утврђење његове ништавости је поднео 11.09.2017. године, односно након протекла рока од 60 дана од сазнања за повреду права из члана 195 Закона о раду, из ког разлога је преклудирао у праву на судску заштиту. Како нису испуњени услови за преображај тужиочевог радног односа код туженог у радни однос на неодређено време, то другостепени суд закључује да тужилац неосновано захтева поништај решења од 05.07.2017. године, имајући у виду да је тужиоцу, сагласно одредби члана 175. тачка 1. Закона о раду, радни однос престао истеком рока на који је заснован.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду (Службени гласник РС", бр. 24/05... 75/14) прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја за време трајања тих потреба. Ставом два истог члана предвиђено је да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који, са прекидима или без прекида, не може бити дужи од 24 месеца. Ставом шест наведеног члана 37. предвиђено је да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Одредбом члана 175. тачка 1. истог Закона прописано је да радни однос престаје истеком рока на који је заснован.

Одредбом члана 195 истог Закона прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом (став 1.). Рок за покретање спора јесте 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права (став 2.).

У конкретном случају, тужилац је тачно 24 месеца радио код туженог по основу више закључених уговора о раду на одређено време и анекса уговора о раду, на пословима „...“, и то почев од 15.07.2015. године закључно за 14.07.2017. године, када му је решењем туженог од 05.07.2017. године радни однос престао истеком рока на који је заснован. У таквој чињеничној и правној ситуацији, правилан је закључак другостепеног суда да нису испуњени законом прописани услови за преображај радног односа, јер тужилац није наставио да ради код туженог најмање пет дана након истека 24 месеца од заснивања радног односа због извршења одређеног посла. Супротно наводима ревизије, тужени је са тужиоцем закључивао више уговора о раду на одређено време у складу са одредбом члана 37. став 1. Закона о раду, а укупно сви уговори нису били трајања дужег од 24 месеца, у смислу одредбе члана 37. став 2. Закона о раду, због чега у конкретном случају није испуњен законом предвиђен услов за преображај радног односа, како је то правилно закључио и другостепени суд.

Неосновано се ревизијом указује да је уговор о раду закључен супротно одредби члана 37. Закона о раду будући да су послови које је тужилац обављао по свом карактеру стални послови, систематизовани Правилником о организацији и систематизацији послова. Наиме, у члану 37. ставу 1. јасно се наводи да се уговор на одређено време може закључити за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима, оправданих роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја. Дакле, ради се о објективним критеријумима чија се испуњеност процењује у сваком конкретном случају, те није искључена могућност да то буду и стални послови чији је обим привремено увећан или се јавила потреба за њиховим обављањем у краћем року. У конкретном случају послови које је тужилац обављао нису оцењени као послови који не испуњавају објективне критеријуме за њихово обављање на одређено време, нити је до таквог утврђења суд дошао током поступка, па се не ради о закључењу уговора о раду супротно одредбама закона и тиме нису испуњени услови за његову трансформацију у уговор о раду на неодређено време ни по том основу.

Уговор о раду који је заснован на одређено време престао је по самом закону на основу одредбе члана 175. Закона о раду, а решење о престанку радног односа има само деклараторни карактер, јер радни однос на одређено време престаје *ex lege* истеком времена на који је заснован, због чега је неоснован тужбени захтев за поништај решења туженог којим је тужиоцу престао радни однос.

Супротно наводима ревизије, правилно је другостепени суд закључио да је тужилац преклудирани у свом праву да тражи утврђење ништавости Анекса уговора о раду од 12.07.2016. године, јер се у смислу члана 195 Закона о раду судска заштита у радном спору може тражити у року од 60 дана од дана достављања решења, односно од сазнања за повреду права, а тужилац је тужбу поднео 11.09.2017. године. Овај суд је имао у виду да право да се захтева утврђивање ништавости не застарева, али имајући у виду да из реферата тужбе и навода у току поступка произлази да тужилац тражи поништај наведеног Анекса уговора о раду, јер сматра да спорним Анексом тужиоцу није могао да буде продужен радни однос на одређено време, правилно је другостепени суд у конкретном случају применио одредбу члана 195 Закона о раду. Неосновани су наводи ревизије да је тужилац као неука странка тек ангажовањем пуномоћника дошао до сазнања о повреди својих права, имајући у виду да је тужилац био упознат са

понудом за закључење анекса уговора од 12.07.2016. године и исту је потписао истог дана.

Из изнетих разлога нису основни наводи ревизије о погрешној примени материјалног права и Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Врховни суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтеве парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужилац није постигао успех у овом поступку, а наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић